

Så kan doktorander tränas i forsknings- kommunikation

Presentation av nytt ramverk
för kurser

SUHF 14 oktober 2022

Johan Schnürer, SUHF:s expertgrupp för samverkan

Anna Maria Fleetwood, Vetenskapsrådet

Jonas Stier, Mälardalens universitet

Sara Arvidson, Mälardalens universitet

Magnus Boström, Örebro universitet

Anna Jonsson, Lunds universitet

Bakgrund

Rapporten "Jag vill, men jag hinner inte!"

Anna Maria Fleetwood

Rådgivare externa relationer, Vetenskapsrådet

Anna Maria Fleetwood
Senior Adviser, External Relations
amf@vr.se
Twitter: @AM_Fleetwood

“Jag tycker det är otroligt viktigt att informera och engagera den breda allmänheten kring vad forskning kan åstadkomma för samhällets utveckling när det handlar om forskning som finansieras med skattemedel.

Katarina Bjelke
Generaldirektör, Vetenskapsrådet

Forskningskommunikation, regeringsuppdrag

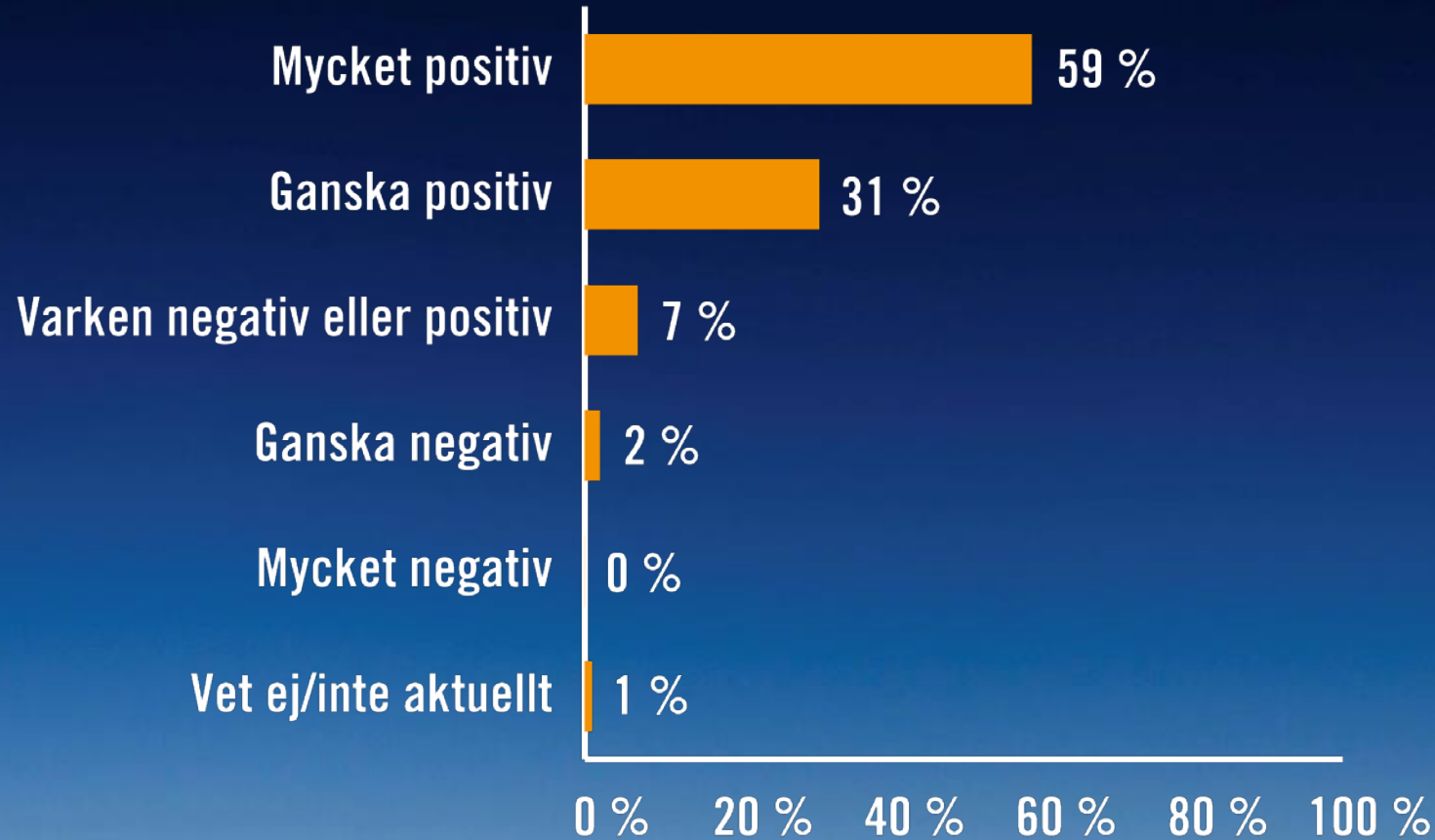
Vetenskapsrådet har ett nationellt ansvar för att samordna kommunikation om forskning och arbetar långsiktigt för att forskningen ska komma till nytta i samhället. Tillsammans med andra forskningsfinansiärer och lärosäten stimulerar vi dialogen mellan forskare och mellan forskare och det övriga samhället.

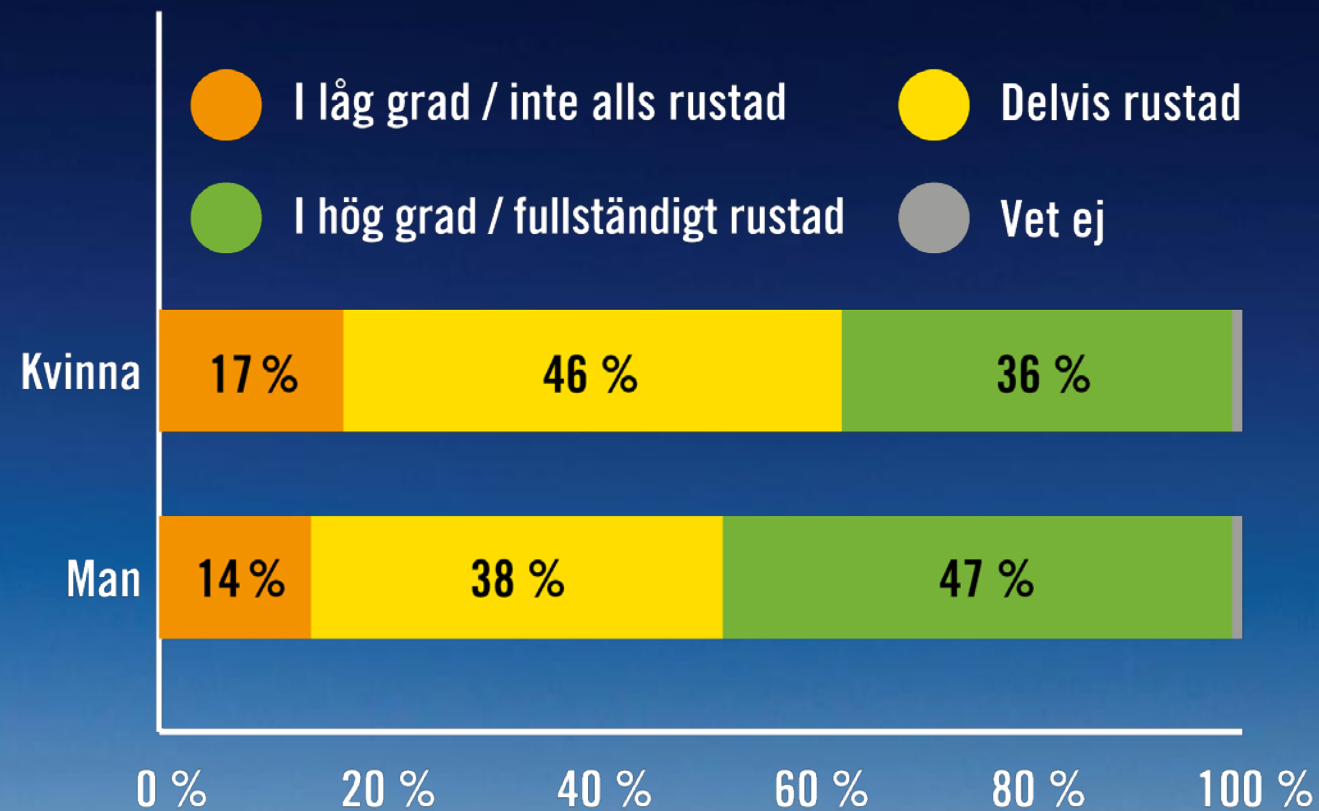
Syfte: Inspirera flera lärosäten!

Idag saknas ett genomtänkt ramverk för kommunikationsträning inom forskarutbildningen.

Överlag, vilken är din personliga inställning till att kommunicera din forskning med det omgivande samhället?

Hur rustade forskare känner sig för att kommunicera sin forskning med omvärlden, baserat på kön

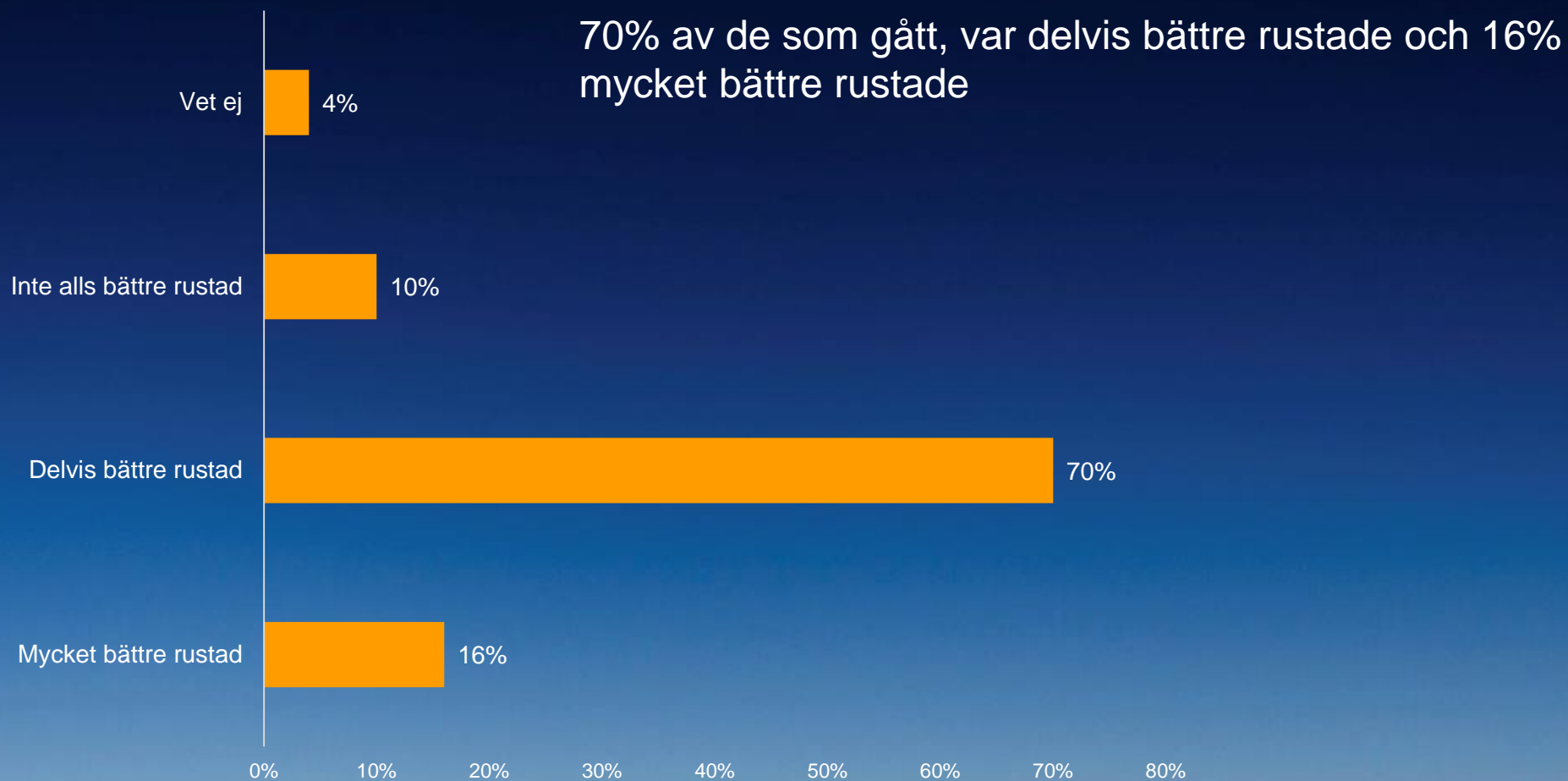
(Figur 19, VA-rapport 2019:8)

Har du någon gång deltagit i någon kurs/utbildning i att kommunicera forskning med det omgivande samhället?

Mindre än en tredjedel, 27 procent, har gått en kurs eller utbildning i att kommunicera.

**Du svarade att du har gått en kurs/utbildning i kommunikation.
Upplever du dig vara bättre rustad att kommunicera din forskning
efter denna/dessa?**

Några viktiga resultat från rapporten

9 av 10 forskare är positiva till att kommunicera med det omgivande samhället.

Hälften av forskarna vill lägga mer tid på det.

Bara 4 av 10 känner sig fullständigt, eller i hög grad, rustade för det.

27 procent, har gått en kurs eller utbildning i att kommunicera.

70% av de som gått en kurs kände sig något bättre rustade – 16% mycket bättre.

**JAG VILL, MEN
HINNER INTE!**
FORSKARES SYN PÅ
KOMMUNIKATION OCH
ÖPPEN VETENSKAP

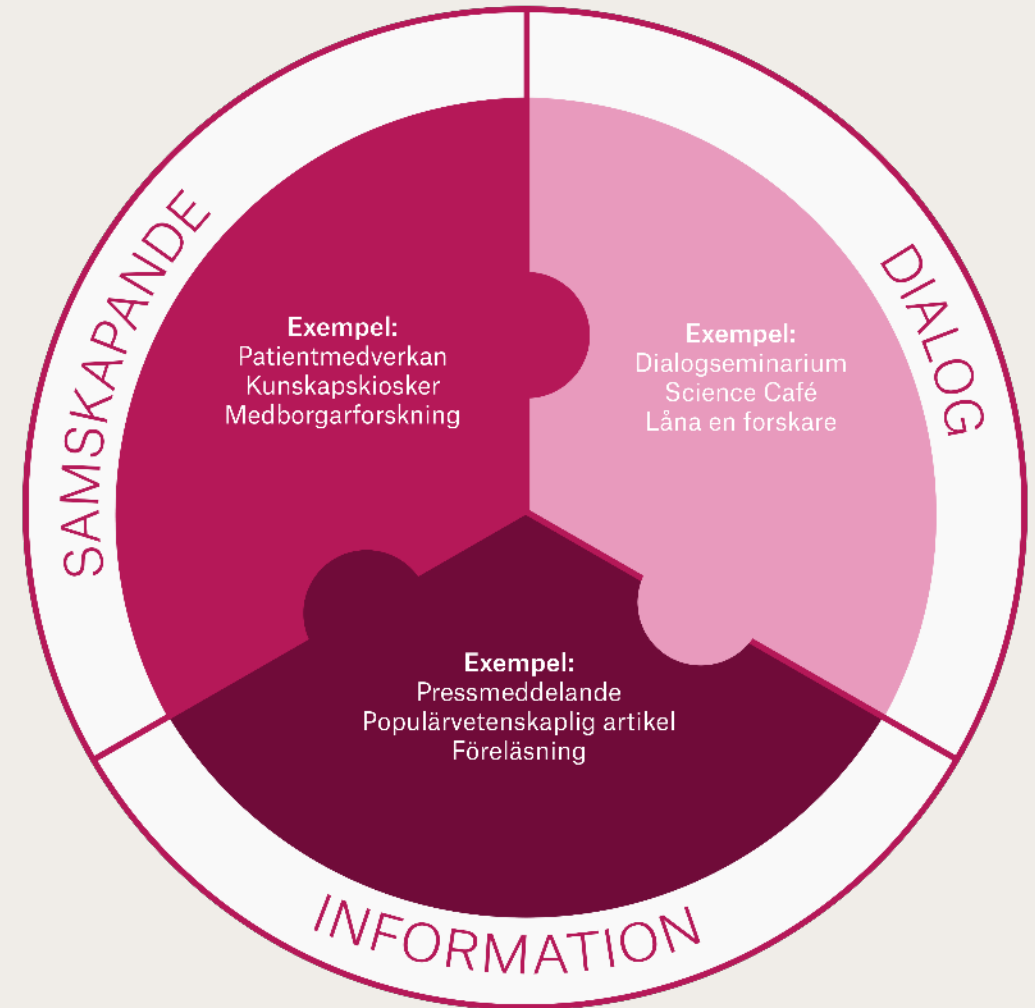
*Nationell
enkätundersökning
2019*

Forskningskommunikationens tre former

Information, dialog och samskapande är tre former av kommunikation som ofta används parallellt. Här syns några exempel på respektive form av forskningskommunikation.

Innehåll i tre delar

Varje del blandar teori och praktik och involverar olika kompetenser

Forskningens och forskarens roll i samhället

- Kunskapsteori, reflektion
- Kunskapsmotstånd
- Akademiens roll
- Öppen vetenskap
- Forskarrollen, integritet
- Kommunikationsetik
- Personlig kommunikationsstrategi

Planerad kommunikation

- Utgångspunkter, mål
- Logik för medier, marknader, politik, kommunikation
- Medielandskap
- Impact
- Målgrupper
- Kommunikationsplan

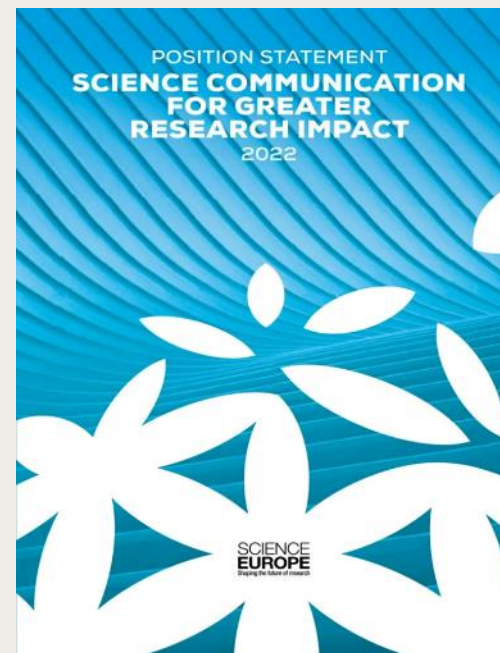
Färdigheter

- Genrer, språk, retorik
- Presentera muntligt
- Så arbetar journalister
- Samarbeta med kommunikatörer
- Samverka med intressenter
- Kanaler och plattformar
- Beredskap för att hantera bakslag

Del av en internationell trend

Under senare tid har man kunnat se flera initiativ i syfte att höja/lyfta forskningskommunikation till policy nivå, tillsammans med frågor som exempelvis meritering och utvärdering. Paraplyorganisationer som **UNESCO, Global Research Council och Science Europe**, har tagit fram policydokument som vägledning och riktlinjer för kommunikation och interaktion mellan akademien och det omgivande samhället. Detta som ett steg för att betona att forskningskommunikation är en angelägen och relevant del av vetenskapen.

Pilotutbildning för doktorander vid Örebro universitet hösten 2021

Sara Arvidson, kommunikationschef
Mälardalens universitet

Magnus Boström, professor sociologi
Örebro universitet

Arbetsgruppen

Sara Arvidson
kommunikationschef

Linda Harradine
forskningskommunikatör

Magnus Boström
professor i sociologi

Åke Grönlund
professor i informatik

Maria Ojala
docent i psykologi

Pilotutbildning för doktorander vid Örebro universitet

- Tre delar (hänger ihop med diskussionerna i expertgruppen)
- Kommunikatörer och forskande lärare jobbar tillsammans
- Öppen för alla vetenskapsområden
- 7,5 högskolepoäng
- På engelska

Pilotutbildning för doktorander vid Örebro universitet

- Doktoranden använder sig av egen, pågående forskning
- Målgrupp: doktorander sent i utbildningen

Del 1:

Forskarens/forskningens roll i samhället

- Vad innebär forskningskommunikation?
- Vikten av forskare i samhällsdebatten
- Vikten av forskningskommunikation för forskningens kvalitet
- Meningen för forskaren själv
- Forskningens logik kontra offentlighetens logik (balans integritet och behovet att nå ut)
- Utmaningar och dilemman (polariserat debattklimat, kunskapsresistens, hot etc)

Del 2: Planera kommunikationen

- Vikten av att planera och integrera kommunikation genom hela forskningsprocessen
- Skapa en kommunikationsplan
(syfte, budskap, målgruppsanalys, genre, kanalval)
- Vilka är mina viktigaste målgrupper i min forskning?

Del 3: Praktiska övningar

- Hålla korta, intresseväckande presentationer (retorik)
- Skriva pressmeddelande
- Skriva debattartikel
- Att bli intervjuad
- Skapa egna filmklipp (för t.ex. Youtube)
- Hur fungerar media / hur tänker journalister?
- Hur agera i sociala medier, hur använda Wikipedia för att nå ut mm

Lärdomar – Positivt

- Värdefullt med doktorander/lärare från olika ämnen och vetenskapsområden
- Värdefullt med samarbete mellan kommunikatörer och forskare
- Grundstrukturen med tre delar fungerade bra

Lärdomar – Att förbättra

- Det behövs mer undervisande moment i del 2 och 3, t.ex. arbete med pitch och kommunikationsplan...
- Mer utrymme för feedback och tid för omarbetning efter feedback
- Variationen i muntlig/skriftlig kommunikation (t.ex. debattartikel vs. resonerande text i facktidsskrift)

Lärdomar – Att tänka på

- Behåll fokus på sent i doktorandens utbildning
- Resurskrävande kurs
- Kräver bra organisation att driva kursen (motverka stuprören)
- Viktigt med campusundervisning
- Rimliga förväntningar

Reflektioner och rekommendationer från gruppen

Anna Jonsson, docent i företagsekonomi
Lunds universitet/Score

Reflektioner

- Behov av gränsöverskridande samtal
 - Förståelse för forskningskommunikation
- Förutsättningar *inom* akademin
 - Styrkor och svagheter
- Förutsättningar *utanför* akademin
 - Möjligheter och hot

Rekommendationer

- Problematisera och reflektera över meningen med att förmedla vetenskap.
- Olika behov beroende på disciplin och syfte (justera format)
- Forskningskommunikation är/bör vara en del av forskningsprocessen (olika roller).
- Dra nytta av kunnande inom och utanför organisationen.
- Utveckla kurser baserade på aktuell forskning och yrkeserfarenhet.
- Forskning och praktik kombineras
- Prioritera doktorander i slutet av forskarutbildningen.